

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

De Personis Ecclesiasticis, Earumque statu, Dignitate, munere, &
Immunitate

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

§. 7. De Castitate Religiosa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61816](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61816)

§. VII.

De Castitate.

I. Qui in Religione per Sedem Apostolicam approbata legitime professus est, à Matrimonio abstinere debet. Quod si contraxerit Matrimonium, quamvis re ipsa nullum pœnam excommunicationis incurrit juxta Decretum Conc. Turon. sub Pelagio I. ubi dicitur. Si uxorem duxerit, excommunicetur, & uxore malè sociatâ etiam Judicis auxilio separetur, & infelix Monachus conjunctione sœdatus ab Ecclesiâ separetur, donec revertatur ad septa monasterii, & indictam ab Abbate, quamdiu præceptum fuerit, agat pœnitentiam. Quod aliqui interpretantur de eo, qui publicè contraxit. Talis enim suspectus de hæresi est, quia re ipsa, & factò ostendit, se de Votis, & Religione malè sentire: quemadmodum Lutheri ævo factum novimus. *Simancas* verò cum nonnullis sublata distinctione æquè suspectum facit eum, qui occultè matrimonium iniit, imò magis videtur delinquere, cum lucem fugiat. Magis injusti sunt, ait *Aristoteles*, qui magis occultè operantur; cujus rei multa exempla reperiuntur. Talibus lucifugis Inquisitores jejunia, & orationes injungere solent, cum inclusione perpetuâ in Monasterium aliquod argumento eorum, quæ ex Conciliis & Canonibus DD. colligunt. Idem faciendum Diaconis & Subdiaconis, qui ausi fuerint uxorem ducere; *Simancas* tradit. *Bell. l. 1. de Cler. c. 19. V. Roder. To. III. q. 1. art. 1. Suar. III. de relig. l. 2. c. 10.*

II. De tempore dubium est, quo Ec-

clesia declararit Religiosorum matrimonia nulla esse. Ac mihi quidem *Innoc. I. cum Romanâ Synodo circa Ann. Christi 1135.* Primò id constituisse videtur. Antea enim tametsi non liceret contrahere Matrimonium, si tamen factum esset, contractus non censebatur omninò irritus, ut nunc in illis, qui post Votum Castitatis simplex contrahunt. Tempore post *Bonifacius VIII. c. Vn. de Vo. in 6. de Ravit.* Votum illud solenne tantum dici debere, quod solennizatum fuerit per suspensionem sacri Ordinis, aut professionem in Ordine per Sedem Apostolicam approbato. *Idem Greg. XII. dicit in Const. Ascend. Dom. Less. c. 40. dub. 19. Az. 1. l. 12. c. 6.*

III. Voto simplici Castitatis, quod Societatis Jesu religiosi post biennium probationis edunt, non minùs irritatur Matrimonium, quam per solenne professionis in aliis Ordinibus: & sic voventes omninò inhabiles redduntur ad illud quamdiu durat Votum, & non relaxatur. Ita definivit *Greg. XII. in Const. Ascendente Domino.* & subsecuti Pontifices confirmarunt. Neque obstat, quòd ejusmodi voventes non priventur dominio bonorù temporalium. Non enim propterea sæculares manent, ut aliqui temere dixerunt; nec repugnat habere dominium bonorù temporalium (impeditum & sine libertate utendi) & non posse matrimonium inire. Hæc enim & similia ex dispositione juris humani pendent. Cæterum hic duo observanda sunt. Unum est, *Greg. XII.* Decretum irritantis Matrimonium supradictum, comprehendere illos quoque, qui tempore præcesserunt illud, sedque votis obstrinxerunt absq; conditione illa, quod inhabiles ad

Dd

matri-

matrimonium fieret, quia non inhabilitantur personæ Societatis Jesu futuræ tantum, sed etiam existētes. Alterum est. Matrimonium ratum non consummatum ab aliquo, qui in Societatem recipitur, non extingui per votum Castitatis, quod finita probatione faceret. Nam *Greg. XIII.* bulla de hoc nihil definit, aut declaravit. Quemadmodum igitur ante illam Votum Castitatis non habuit vim dirimendi matrimonium, ita tunc quoque non habet. *Sua. IV. l. 4. c. 2. & 3. Rod. 10. l. 1. q. 1. art. 4. Sanch. l. 5. Mor. c. 1. n. 29 cum al. à se ci.*

IV. Non repugnat Ordinem aut Statum Religionis esse, cum Voto Paupertatis, Obedientiæ, & Castitatis conjugalis tantum, quemadmodum de facto esse dicitur Ordo militum S. Jacobi Calatravæ, & Alcantaræ in Hispania, quos nihilominus verè religiosos esse, præter *Navarra* & alios accuratè demonstrat *Franc. Suar. IV. l. 1. De variet. relig. c. 14.* Constat primò ex Bulla Alexandri III. In Ecclesiasticis gradibus. Deinde aliis apud *Didacum Mottam l. 1. & 2. de milit. S. Jacobi* Denique *Ratione.* Talis Ordo est verus status perfectionis. Ergò verus status Religionis, Consequentia manifesta est. Antecedens ex Summorum Pontificum Bullis, & ex ipso sine desumitur. Finis autem prædictorum Ordinum est charitas, in qua vera perfectio consistit, ad eamque ordinatur illorum Paupertas, Obedientiæ, & castitas conjugalis. Matrimonium enim per se non opponitur Charitati, & perfectio-
 n. *Az. l. 1. c. 14. Ioan. Busæus de statu Matr. p. 1. c. 1. & seq. Lud. de ponte To. 11. tr. 5. c. 2. At, inq. vis, Votum de meliore bono faciendū est. Melius autem non nubere, quàm nubere. Sec. illud 1. Cor. 7. v. 39. Qui non jun-*

git (virginem suam) melius facit. Resp. Militibus S. Jacobi, & similibus melius est nubere, quàm non nubere, propter innumeras occasiones, & pericula incontinentiæ, quæ illis, qui Martem sequuntur, non uno in loco, sed multis, & variis commorantur, subeunda. Nihilominus fatendum est, ejusmodi Milites, licet statum Religiosum habeant, ipso usu vitam agere religiosam imperfectè, & quasi secundum quid: ut non sine causa aliqui eos in numerum Religiosorum admittere nolint, inter quos *Dominicus Soto l. 7. de iust. c. 5. Sarmiento. Covar. & alii,* quibus ex recentioribus accedit *Azor. l. 1. l. 13. c. 3. Arragonus, Molina, Sa. V. Religio n. 41. in o Theologi omnes si Roderico credimus, qui to. 1. q. 1. art. 6.* contendit, prædictos milites non esse absolutè religiosos appellandos, sed cum addito militares, & ordinem illorum non simpliciter Religionem, sed *Militarem* inscribendum, in quem sensum nos quoque superius locuti sumus § 1. n. vi. Et quasi compendio *Em. Sa. V. Religio. n. 41.* Religiones ducentium uxores non sunt simpliciter Religiones, nec ordo, qui dicitur tertius S. Francisci.

V. Votum Castitatis solenne (& in Societate Jesu simplex) non tantum obligat ad abstinendum à matrimonio, & illius usu, sed etiam ab omni actu interno & externo, qui repugnat Castitati, cujusmodi sunt cogitationes obscenæ, delictatio morosa, immunditia, tactus impudici oscula, omnes denique actus libidinosi, quorum aliqui pro materiæ qualitate peccata mortalia, alii venialia sunt. In quo illud observandum, in plerisque Ordinibus censerì casum reservatum, quando opere externo completus est actus

actus Venerens, seu, ut loquuntur, lapsus carnis voluntarius V. *Suar. IV. de Relig. l. 2. c. 18. Sanch. l. 5. c. 6. n. 9. Vmbertum in Reg. S. Aug. Lud. de ponte de perf. Christ. Tract. 2. Caramuel. in Reg. S. Bened. n. 980.*

VI. Religiosus qui contra Votum Castitatis peccavit, si Sacerdos, Diaconus, aut Subdiaconus sit, in confessione satisfacit dicendo, se voto solenni Castitatis teneri, vel religiosum professum esse: quia licet duplici voto Castitatis obligetur, non tamen contra duplicem Virtutem castitati oppositam peccat. Specificari enim peccata non ex materiali, sed formali diversitate objectorum, seu honestatis oppositæ passim Theologi docent cum S. *Thom. 12. q. 72. art. 1.* Imò aliqui putant non addendum Tò solenne eo quod Votum simplex Castitatis, & solenne non distinguantur specie. Contrarium verò probabilius est. *Medina ad q. 72. S. Tho. Valentia. Tom. 11. D. 6. q. 2. par. 1. Azor. 1. l. 4. c. 2. & l. 12. c. 12. q. 9. Lessius c. 40. D. 5. n. 40. Bonacina To. 11. p. 117. Sanch. l. 7. de Matr. D. 27. n. 14. & in Decal. l. 5. c. 6. n. 3. & 14. Filluc. tract. 21. c. 6. n. 236. Caramuel in Reg. S. Bened. n. 999.* Alia huc pertinentia ad sextum Decalogi præceptum pertinent & Theologo Morali explicanda relinquuntur.

§. VIII.

De obedientia Religiosâ.

I. Obedientia, seu observantia Regularis est triplex. Prima essentialis, seu substantialis absolutè, quia est de intrinseca ratione cujuscunq̃ue Ordinis religiosi, cujuscunq̃ue est observatio trium

votorum essentialium. *Secunda* essentialis respectivè, quia obligat ad peccatum propter speciales alicujus Religionis Constitutiones. Sic apud Fratres Minores de observantia sunt 25. præcepta ad peccatum mortale obligantia, & in Societate Jesu præter Vota solennia, & communia, sunt specialia quædam à Professis quatuor Votorum nuncupanda, quorum propterea transgressio gravis censetur, ut si quis ambiret dignitatem aliquam, vel in eam consentiret. *Tertia* nullo modo essentialis est, nec culpam inducit, qualia sunt, quæ ad victum, vestitum, & communem vitæ rationem pertinent. V. *Vmbertum in 29. Reg. S. Aug. Redriq. Tom. 111. q. 19. art. 1. Suarez. IV. de Relig. c. 14. Sanch. l. 6. Mor. c. 1. Less. c. 46. D. 4. Lud. de pon. par. 3. tract. 6. c. xi.*

II. Religiosus sub peccato tenetur obedire superiori suo, ita, ut ex contemptu nihil agat contra regulam; aut mandatum illius. Hoc enim ante omnia significant illa verba, *Voveo obedientiam.* Nec apud DD. & rerum spiritualium Magistris dubium est, quin mortale peccatum committi possit per contemptum mandati Superioris. Censetur autem ex contemptu violare mandatum, qui non ex negligentia, aut cupiditate omittit, sed quia non vult regulæ, & superiori subiectus esse: vel cum eo fine negligit, ut ostendat, se mandatum, & regulam nihili facere. Materix parvitas tamen, ut in aliis quoque à mortali culpa excusare potest *Extra. de mai. & obed. Trithem. in c. 5. Reg. S. Bened. Item in c. 7. Gradu 3. Silv. V. obedientiâ. Mosc. l. 1. par. 4. c. 3. Sanchez. l. 6. Mor. c. 1. n. 7. & c. 4. n. 8. & 16. Suar. IV. de Rel. l. 2. c. 8. n. 25.*

Dd 2

III. Cum